

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОВОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOVODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація
"Свобода"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз (201) 451-2200

РІК ХСІ.

Ч. 86.

ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК.

ВІВТОРОК, 8-ГО ТРАВНЯ 1984.

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MAY 8, 1984

No. 86. VOL. XCI.

Представники СКВОР відвідали Владу Мстислава

С. Бавнд Брук, Н. Дж. Співак та з Українським Церквою є одним з головних завдань СКВОР, що й включено в план діяльності в біжущій календарі.

По цій лінії у п'ятницю, 9-го квітня, члени Управи СКВОР, голова д-р Роман Дражковський і Любомир Крупа, були прийняті на авіації в Митрополита Мстислава. Метою авіації було поінформувати Владу про працю СКВОР, передати резолюції Виховно-Освітньої Сесії СКВОР, що відбулася під час ІУ СКВУ, та просити про допомогу в переведенні намічених планів.

В майже годинний розмові відбулася обмін думок, головне в справах українців.

раїнського шкільництва, проблем української мови, та 1000-ліття християнства України. Владика висловив своє стурбовання в питанні поступового зменшення учнів в українських школах та членів в організаціях молоді. Саме цим питанням СКВОР, в своїй діяльності, присвятила багато уваги, і намітила ряд конкретних акцій, в успішності яких переважно буде поміч Церкві.

Владика виявив зацікавлення справами СКВОР та побажав успіхів в здійсненні намічених планів.

Це була одна з авіацій у запланованих СКВОР Владик українських Церков, в країнах поселення.

Відбудеться зустріч

пластунів сеніорів

Нью Йорк. — Тут в приміщеннях Пластового Дому, при 144 Травня авеню, відбудеться в суботу, 12-го травня ц.р., одноденна зустріч-відправа представників сеніорських куренів та крайових будів сеніорату, що її влаштовує раз у рік Головна Булава Уряду Пластунів Сеніорів.

Головною точкою цієї зустрічі буде панель на тему "Пластуні сеніори в громадському житті". Участь беруть о. д-р п. сен. Іван Гриньох, п. сен. Ольга Кузьмичів і п. сен. Ярослав Рак. Модератором панелі буде п. сен. Іван Лучечко.

Після панелі, інформації про Пластовий Конгрес і Конференцію Українських Пластових Організацій, що відбудеться у жовтні цього року, подають п. сен. Любомир Крупа, Петро Соколь і п. сен. Любомир Романків.

З організаційних справ буде порушено справу сеніорського правління, а представники куренів будуть звітувати про свою працю.

З уваги на проблематику, яку поставлено на цю зустріч, організатори запросили на неї усіх колишніх головних булавних пластового сеніорату.

Зустріч-відправа розпочнеться в годині 10-ї ранку.

Кобзарська Школа

підготовляється до концерту

Нью Йорк. — Школа Кобзарського Мистецтва — ансамбль, відділи і солісти — під мистецьким керівництвом Юліана Китаєва, при готовляються до великого весняного концерту, який заплановано на неділю, 10-го червня ц.р., о год. 3-ї по полудні в приміщенні Гантерського коледжу при 68-й вулиці і Лексингтон авеню.

Кобзарський Нью Йорк інтенсивно приготується до цієї небуденної події, до свого року звіту і своєї праці перед українською спільнотою, яка, як сподівається організатори, напевно чисельно з'явиться на

їхньому концерті.

Виступатимуть у програмі: Марійка Мандій-Воланська — сопрано при інструментальному супроводі Тараса Павловського; чоловічий октет — М. Дайчаківський, керівник, Ігор Зам'ятний, Омелян Гельбиг, Борис Кекіш, Ю. Китаєв, Михайло і Микола Невмержицькі і, очевидно, Ансамбль "Гомін Степи", мистецький керівник Ю. Китаєв.

Квитки треба набувати в українських крамницях "Сурма", "Арка", або при касі, в день виступу.

В УІА відбулася зустріч етнічних груп

Нью Йорк. — В суботу, 27-го квітня ц.р., відбулася тут в Українському Інституті Америки прескава імпреза під гаслом "Великдень довкола світу".

Маючи на увазі потребу виходу української громади з власного гетто і поширення відомостей про українців і Україну серед численних інших національних груп, Український Інститут в Америці влаштував таку зустріч, розіславши запрошення до численних консулянтів в Нью Йорку. Відгук був надзвичайно гарний і прихильний. У книзі гостей записалося 480 осіб. Всі прийняти отримали 22-сторінкову друковану англійську програму зустрічі під заголовком "Христос Воскрес".

Вечір складався з двох частин: концертної і товариської. У концертній частині 13 прийнятих репрезентантів етнічних груп виступили з показами своїх величезних і післявеличезних народних звичаїв. Першим був показ Галілеїв вихованцями народної школи св. Юра у Нью Йорку, приготував Даріо Гензю, як теж Веснянки, пісні у виконанні Лаврентій Турквич при власному акомпанюванні на бандурі. Після українців йшли виступи аргентинців, китайців, колумбійців, еквадорців, філіппінців, греків, італійців, румунів, поляків, росіян, слов'янців і танцюристи зі Срі Ланка. Не всі виступи сто-

Частина "міжнародного" буфету.

яли на однаково високому рівні, бо виконавцями були аматори, але й фахові сили. На самому початку привітав прийнятих від Інституту інж. Володимир Назаревич. Головувала, запровадючи і пояснюючи, ініціаторка й організаторка цієї імпрези Лідія Савойка. Прийняти були відіти представники кількох національних груп, зокрема від Миської ради та від Уряду іміграції і натуралізації. Президент Миської ради Лідія Маніттену Ендрю Стайн відчитав прокламацію мейора Едварда Кача, який вітав ту зустріч різних національних груп, що плекають рідну культуру і зберігають рідну традицію. Прийнятими були також чотири українські духовники — парох церкви св. Юра о. ігумен Патрік Пашак, ЧСВВ, митроф. про-

Мондейл переміг в Тексасі, а Джексон в Луїзіані

Остин, Тексас. — Колишній віцепрезидент Волтер Мондейл переміг своїх двох опонентів у Тексасі, у висліді чого голова стейтсменського виборчого комітету сен. Гері Гарта конгресмен Мартін Фрост, мабуть під впливом розчарування вислідом передвиборів і кокусів, порадив своєму кандидату, щоб він відтягнув свою кандидатуру з цього президентського "марафонського бігу".

Покінчи невідомо для чого М. Фрост склав таку заяву. Шойно майбутність покаже, — кажуть політичні спостерігачі, — чи не робив він часом цієї сугестії на рекомендацію Крайового комітету Демократичної партії, яка підтримує В. Мондейла і побоюється за атмосферу на самій Конвенції Демократичної партії. Г. Гарт однак заявив, що він не думає відтягати своєї кандидатури і має в плані стояти у передвиборах до кінця, тобто ще не цілих п'ять тижнів. Розумне потягнення Гарта похвалив третій з ряду кандидат на президента негртанський

проповідник Джексон Джексон, який навіть захоплювався кольорами сенаторів не златив позицій. Джексон до речі, вже вдруге виграв передвибори в Луїзіані, (перший раз в Дистрикті Колумбії), отримавши там 43 відсотки усіх голосів. Гарт 25, а Мондейл 22 відсотки.

Демократична партія, згідно з опінією коментаторів і кореспондентів, постаралася зробити багато шуму з перемоги В. Мондейла в Тексасі, хоч, як інформують засоби масової інформації, в тексаських виборах взяло участь тільки 11 відсотків голосуючих демократів і з 6,000 кокусів Мондейл отримав 21,407 голосів, Гарт 11,572 і Джексон 7,014 голосів; 2,793 голоси зараховані до незалежних. Ми отримали половину усіх голосів, — заявив В. Мондейл кореспондентам, — а другою половиною поділилися два інші кандидати.

Згідно з останніми підрахунками Мондейл вже має 1,251 делегата, Гарт 693 і Джексон 235.

У Філадельфії померла письменниця М. Струтинська

Філадельфія, Па. — В суботу, 5-го травня 1984 року, тут померла на 86 році життя письменниця і журналістка св. п. Марія Струтинська, яка користувалася псевдонімом В. Марська.

Починаючи від 1922 року, М. Струтинська поміщала свої статті, оповідання і нарис в багатьох західно-українських часописах до 1939 року. Від 1937-39 була редактором журналу "Українка", літературно-мистецького журналу "Наші Дні". В 1944 році написала і видавала повість "Будя над Львовом", що витримала декілька видань. На еміграції також друкувалася у різних газетах.

Появився новий науковий збірник УВАН

Вінніпег, Ман. — В місяці березні ц.р. з'явився з друку в англійській мові науковий збірник УВАН п.н. "New Soil - Old Roots". Збірник нараховує 334 сторінки друку і є присвячений

90-річчю українського поселення в Канаді.

В підготові цього збірника співпрацювало 17 авторів, з того половина члени УВАН. Збірник складається з трьох головних частин: Питання початкового ставлення; Змагання за владування національної і культурної ідентичності; Проблеми старого і нового.

Обговорювані питання вносять деякі нові навіслелення до історії, а передусім поглиблюють та поширюють тематику українського буття в Канаді. Прикінці збірника є вміщений список всіх жертводавців, які своїми виплатами спричинили до появи цього ювілейного видання.

Це вже друге монументальне видання, яким УВАН відмічує 90-річчю українського поселення в Канаді. В 1982 році з'явився велика історія українців Канади в англійській мові "The Ukrainian Canadians: A History", пера д-ра Михайла Марунчака, 970 сторінок друку. Зараз на викінченні третє видання, а саме "Біографічний словник до історії українців Канади", який з'явиться в двох мовах, спершу в українській, а згодом в англійській.

Збірник "New Soil - Old Roots" з'явився під редакцією д-ра Ярослава Розумного в співпраці д-ра Олега Геруса та д-ра М. Марунчака. Збірник в твердій оправі та з золотими втисками, включно з емблемою УВАН. Появився він з друкарні Манітоського університету, його вже розіслано всім жертводавцям. Ціна одного примірника 25 дол. Замовляти можна в УВАН або в українських книгарнях. Адресувати: Ukrainian Academy of Arts and Sciences in Canada, 456 Main Street, Winnipeg, Man., Canada, R3B 1B6.

Ясір Арафат відвідав Китай

Пекін, Китай. — Приїзд Ясіра Арафата сюди, в столицю Китайської Народної Республіки, в суботу, 5-го травня, на триденний візит для важливих розмов з трьома найвищими лідерами Китаю, зустріті привітальними вистрілами з гармат 19 разів, салютом, що прислуговували головам держав (так привітали китайці японського прем'єра Насу-ґо Накасоні в березні місяці, коли він був тут з державним візитом). Закінчилася візита Провідника ПВО, Палестинської Визвольної Організації, підтримкою його як провідника ПВО лідерами Китаю, в понеділок, 7-го травня. Прем'єр КНР Жао Жян-гун пробув дві години на розмові з Я. Арафатом; він говорив тут про найголовніші справи для нього і палестинців, яких він очолює: військову і дипломатичну підтримку для ПВО. У понеділок, 7-го травня, Ясір Арафат бачився з китайським лідером провідником — Денгом Ші-яопінгом, що теж відбулося в найбільш прихильний до цього араба атмосфері.

З міністерства міжнародних справ Китаю ще перед офіційним комюніке, після наради Арафата з Жао Жян-гом було подано до загальної відомо, що "Китай буде завжди твердо підтримувати боротьбу палестинського народу і підтримувати ПВО, як єдиного репрезентанта палестинського народу, як також неухильно підтримуватиме революційний провід, здійснюваний братом Арафатом", — подав "Нью Йорк Таймс" з неділі, 6-го травня.

Ясір Арафат приїхав до Китаю по "тарачому" єдиному американському президенту, який відіхав звідси в Альжирі.

У СВІТІ

У ВАРШАВІ ТА ІНШИХ містах Польщі, тисячі поляків зібралися на різних площах та у церквах, щоб відзначити національне польське свято 3-го травня, що було обов'язуючим в демократичній Польщі як дата проголошення конституції 1791 року. Не зважаючи на сильну поліційну охорону в старій частині міста Варшави прихильники "Солідарності" при цій нагоді демонстрували після закінчення вечірньої Служби Божої.

НА ПЕРЕДМІСТІ ПАРИЖА вибухли 3-го травня три бомби, які поранили 13 людей. Атакувальників не знайдено, але вибухи були біля пам'ятника в пошану замордованих турками вірменів у 1915 році.

У ФРАНЦІЇ УРЯД заборонив існування організації за незалежність Гваделупи через те, що її члени виступають проти французького "колоніалізму".

В НІКОЗІ НА КИПРІ застрілили в авті палестинського журналіста, який їхав зі своїм секретарем. Він був активний в арабському журналістичному товаристві та стояв в опозиції до Ясіра Арафата.

В ІНДІЇ АРЕШТУВАЛИ понад 6,000 людей за те, що вони протестували на вулицях проти уряду, що не вміє дати собі ради зі тероризмом в околиці Пунджабу. Як відомо, в Індії заборонено тепер влаштовувати демонстрації.

У ЛОНДОНІ ПОМЕР ВІД поранень голови 3-го травня ц.р. один із найкращих американських режисерів театру Елен Шнайдер. Його вдарив мотоцикл, як він переходив вулицю та важко поранив і Е. Шнайдер після трьох днів помер. Е. Шнайдер був відомий із постановки драм Бекетта, Пінтера, Брехта та інших.

В ОСТАННІХ МІСЯЦЯХ мільйони бразильців демонструють за законом, який впровадив би вперше безпосереднє голосування на президента цієї країни. Чотири опозиційні партії провадять кампанію за цим законом та використовують при тому загальне невдоволення населення військовим режимом. Раніше парламент відкинув пропозицію такого закону.

ПІВДЕННА АФРИКА ПЛАНУЄ звільнити 54-ох членів повстанської групи Південнозахідної Африки, яких тримають у таборі інтерв'ювання у Марітанті, — сказав адміністратор цього табору генерал д-р Вілліс ван Нікерк. Інших полонених з цієї групи також незабаром буде звільнено. Ціафриканські повстанці борються вже 17 років за волю в Намібії, як по-інакшому зветься ця Південно-західна Африка, і за її усеомостійність з-під контролю Південної Африки. Всіх інтерв'юваних повстанців у цьому таборі є 146.

ДО КИТАЮ ВІЙДЕ в середині травня заступник прем'єра СРСР Іван Архіпов, вийшовши за значенням совєтський бюрократ, який відвідуватиме КНР за останні 20 років, коли приїздили до Китаю з Москви самі другорядні урядовці. Архіпов старатиметься "пробити кригу" недружніх відносин між обома комуністичними суперниками — СРСР і Китаєм. Однак, на Заході й у Китаї є скептичні голоси щодо цього і ніхто не сподівається якогось значущого "потепління". Найбільш важливу вимогу Пекіну до Москви — зменшити кількість озброєних дивізій на північному китайському кордоні Москва пропускає мимо вух, а інші такі не менш важливі вимоги Китаю, як наприклад, відтягнення московських військ з Афганістану, припинення підтримки для В'єтнаму і Камбоджі, також не приймає Москва.

У Сальвадорі перемагає у виборах поміркоаний Хозе Наполеон Дюарте

Сан Сальвадор, Ель Сальвадор. — Сальвадорці у неділю, 6-го травня, виїшли на фінальний тут президентський голосування у великій масі, не зважаючи на те, що лівіца заповіла збройними заворушеннями й саботажами перешкодити цьому демократичному процесові в країні, бойкотуючи вибори сама й відмовляючи населення брати у виборах участь.

Перші підрахунки на підставі 54-ох вже підрахованих голосів у понеділок, 7-го травня, дали можливість знавцям виборчого процесу "проектувати" перемогу, що ним став Хозе Наполеон Дюарте, і, виглядає, що ставлення правниці Роберто д'Аубіссон програв ці вибори. Вибори були фінальними виборами після того, як ні один з трьох кандидатів у "першій rundi" президентських виборів тут у неділю, 25-го березня, не дістав потрібної абсолютної більшості голосів, яку слід досягнути, згідно з сальвадорською конституцією, щоб кандидат міг уважатися переможцем у виборах. Тоді також на перше місце кількістю голосів був вибраний сьогоднішній переможець Дюарте на пост президента, друге місце мав Р. д'Аубіссон, на третьому місці був один кандидат, ставлення бізнесу, який дістав лиш незначущу кількість голосів, але достатню для того, щоб велися опі додаткові недільні вибори між двома першунями.

Американці, які дають значну допомогу економічній і мілітарній, цій майже демократичній країні Центральної Америки, не велься затижна громадянська війна патріотичної демократичної частини населення з лівими партіями, яких підтримує й озброєно Куба й СРСР (через територію сусідньої країни Нікарагуа), у цих виборах давали відкрити підтримку поміркованому Х.Н. Дюарте. В ССРГ говорилось зовсім певно, що Палата Репрезентантів Конгресу не ухвалить грошей на мілітарну допомогу Сальвадору для дальньої боротьби з лівими, якщо переміг би у виборах д'Аубіссон. Так що з вислідом цього голосування і майже вже певного вибору Дюарте дуже задоволені і населення Сальвадору і Америка, що мотиме далі допомагати цій країні в її боротьбі з марксизмом, який контролює пролики через кордони Нікарагуа в країну.

Вибори ці є також тим особливими, що не вперше за 50 років до виборів президента не вмішувалися військові чинники Сальвадору, як це було під час сльве як є попередніх виборів протягом останніх 50-ти років. Також лівим партіям не вдалося, на шість, відстрахити громадян від участі у виборах, хоч деякі жертви від комуністичних саботажів — що їх ще не підраховано, були і в людях і в майні.

В АМЕРИЦІ

ПІСЛЯ ДОВГОЇ дискусії в обидвох палатах Конгресу і на сторінках преси про "зависокій" оборонний бюджет, який у першій пропозиції Уряду становив 305 бильйонів доларів, секретар Департаменту оборони Каспар Вайнбергер несподівано для всіх запропонував скорочення цього бюджету на 14 бильйонів доларів в черговому році. Очевидно, що пропозиція Вайнбергера викликала ширше здивування у противників бюджету, бо він раніше не хотів відступити ані на крок. Вайнбергер заявив сенатській комісії озброєння, що цю пропозицію він висуває тільки тому, щоб допомогти обидвом палатам Конгресу знайти вихід з положення і дійти до порозуміння у справі зниження дефіциту в урядовому бюджеті. Уряд і Конгрес намагаються знизити існуючий дефіцит принаймні на 150-200 бильйонів доларів.

СУД У ПОВІТІ Вестчестер, Н. Й., засудив 40-річну Кеті Будін, довголітню втікачку від закону і спільницю у багатьох вбивствах та грабунках, на 20 років в'язниці. Почувши вирок, колишня дуже грізна терористка тихим, майже нечуваним голосом заявила, що вона свідомо свого злочину і знає, що всієї вишуканої слова сказати нею тепер не матимуть впливу на нікого, тим більше на осіб, які втратили під час грабунків своїх рідних. Вона, однак, висловила їм своє шире і глибоке співчуття. Під судом відбулася мала демонстрація осіб споріднених з вбитими К. Будін і її спільниками.

У ЗВ'ЯЗКУ З ТИМ, що у справі несподіваної смерті, правдоподібно від наркотиків, 28-річного Дейвіда Кеннеді, сина покойного сенатора Роберта Кеннеді ведеться слідство, суддя Вільям Раттер заборонив поліції і прокуратурі видавати засобам масової інформації будь-які інформації про обставини смерті і лабораторійні досліди. Головним аргументом судді Раттера було те, що федеральні і місцеві чинники ведуть слідство, і всяке розголошення цієї справи може цьому слідству пошкодити.

КОЖНИХ П'ЯТЬ ДНІВ дуситься харчами одна американська дитина або підліток. Дослідники ствердили, після довгих студій, що найбільш "небезпечним" харчем в тому випадку є звичайна ковбаска ("гат дог"), що їх продають торгівці майже на кожному розі вулиці великих міст. Тістечка, горіхи, виповнені овочами шоколадом і великі грона винограду були також зараховані до "небезпечних" харчів, які спричиняють смерть серед молодих і старших. Сузан П. Бейкер з Джона Гопкінс університету в Балтиморі каже, що малій дитині до четвертого року життя взагалі не можна давати в руку цілу ковбаску чи більші куски будь-якого харчу. Найбільше трагічних випадків трапляється серед маленьких дітей, які щойно починають самі їсти без належного нагляду батьків. Ковбаски спричиняють 17 відсотків усіх смертей серед дітей.

ЛАВА ПРИСЯЖНИХ переслухуватиме на рекомендацію спеціального прокуратора Джейкоба Стайна, зізнання Едіна Міса, якого президент Роналд Реген наймував на пост генерального прокуратора, але Сенат, а згодом сенатська Юридична комісія, підозріває його в різних фінансових надужиттях і порушенні етики. Один з адвокатів, зближений до Міса, заявив, що покликання лави присяжних є тільки рутинною і це цілком не означає, що спеціальний прокуратор затіває якусь "вотергейтську" справу проти Міса.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР КАНАДИ П'єр Трудо заапендував до американського Уряду взяти провід між індустріальними країнами для спротиву проти екстремістського протекціонізму і знайдених відповідних шляхів для вирішення міжнародних економічних проблем. Трудо твердив, що без рішучої участі і провідництва індустріальних країн Заходу, а передусім Америки, міжнародна економічна ситуація може скоро перевернутися в повний хаос.

Дирекція Українського Освітньо-Культурного Центру у Філадельфії, Па.

запрошує Українське Громадянство на

ЗБІРНУ ВИСТАВКУ ПРАЦЬ УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ

Субота, 12-го травня 1984 р., год. 8:30 веч.

в залі УОК Центру

700 Cedar Rd., Abington — Philadelphia, Pa.

Виставка буде відкрита від 7-9 веч. в будні, від 12-5 по поп. в суботи і неділю.

На закінчення вечора відбудеться

ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ

Виставка триватиме до 20-го травня 1984 р.

ПЛАСТОВІ ВИХОВНІ ТАБОРИ

для НОВАЧОК, НОВАКІВ, ЮНАЧОК, ЮНАКІВ

відбудуться

на БОБРИВЦІ

від 7-го до 28-го липня 1984 р.

• Реєстраційна оплата — \$20 від таборівника (незворотна)
• Таборова оплата — \$240 від учасника за 3 тижні.

Копи голосяться більше з тієї самої родини: 10% менше з таборової оплати за кожну дитину після першої.
Наприклад: 1-ша дитина — \$240 + \$20 = \$260
2-га дитина — \$216 + \$20 = \$236

• Просимо вислати згодушення разом з реєстраційною оплатою до 31 травня на адресу:

MR. IHOR RUDKO

386 Old Colchester Rd. • Amston, Ct. 06231

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ в НЬО ЙОРКУ
136 Друга Авеню — ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ

П'ятниця, 11-го травня 1984 року, о 7:30 год. веч.

Д-р Осип Оришкевич „ПОРТУГАЛІЯ І ОСТРІВ МАДЕЙРА”

В ПРОЗІРКАХ І З КОМЕНТАРЕМ

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА

повідомляє, що

у суботу, 12-го травня 1984 року, о год. 4-й по полудні в Домі НТШ, при 63 Четвертій Авеню в Нью Йорку

відбудеться

„ВЕЧІР ДРАЙ-ХМАРИ”

УЧАСТЬ БЕРУТЬ:

проф. ВАСИЛЬ ЛЕВ „Слово про неокласиків”
РОБЕРТ СПЕЛЛЕР „Чому я видрукував листи Драй-Хмари”
ІГОР КАЧУРОВСЬКИЙ „До 45-річчя смерті Драй-Хмари”
проф. ОКСАНА АШЕР ДРАЙ-ХМАРА „Спомин про Батька”
Управа НТШ запрошує своє Членство й Українське Громадянство взяти участь у цій імпрезі.

З НАГОДИ 20-РІЧЧЯ
1-й УКРАЇНСЬКИЙ ФЕДЕРАЛЬНИЙ ШАДНИЧИЙ БАНК „ПЕВНІСТЬ”
Влаштовує

ВЕЛИКИЙ СИМФОНІЧНИЙ КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ

ВОЛОДИМИР КОЛЕСНИК
диригент
РОМАН РУДНИЦЬКИЙ
піано

КАНАДСЬКИЙ-УКРАЇНСЬКИЙ ОПЕРНИЙ ХОР
АМЕРИКАНСЬКА СИМФОНІЧНА ОРХЕСТРА

Будуть вперше в Чикаго виконані повністю такі музичні твори:

УВЕРТУРА ДО ОПЕРИ ТАРАС БУЛЬБА
Микола Лисенко
СЛОВ'ЯНСЬКИЙ КОНЦЕРТ
Борис Лятошинський
КАВКАЗ
Станіслав Людкевич

НЕДІЛЯ, 20-го ТРАВНЯ 1984 р.
о год. 4:00 по пол.

CIVIC OPERA HOUSE
CHICAGO, ILLINOIS

Квитки в ціні: \$25, \$20, \$15
Льожі - \$60

Можна купити в:
Civic Opera House Box Office
Банку „Певність”, Касі „Самопоміч”,
Дельті, Станфорд, і в Парафіях

Додаткові інформації: (312) 772-4500

УВЕСЬ ДОХІД З ПРОДАЖУ КВИТКІВ ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ШКОЛУ Св. о. НИКОЛАЯ

Вісті з Осередку св. Андрія в Норт Порт-Мінерал Спрінгс

Кожного року наші пані улаштовують передсвяткові базари для інформування американської публіки про наш віковий культурний дорібок. Такий передсвятковий базар нашої громади відбувся 6-го і 7-го квітня з незвичайним успіхом. Він був чи не найкращим за всі минулі роки. Базар вітшав численну участь гостей — відвідувачів. На численних столах, прикрашених чудово вишитими скатертями, пшались шедеври українського народного мистецтва. Дуже естетично і вміло були уложені експонати: кераміка, народна ноша, вовняні, повні краси килими, багатий вибір регіональної вишивки. Чи не найбільше

ше імовували гостям, викликаючи у них захоплення, наші писанки. Найбільше гостей скупчувалося довкола станка, де наші пані репрезентували техніку писання писанок. Ми бачили повні зацікавлення очі, усміхнені обличчя, бо це для відвідувачів було чимось небуденним і несподіваним.

Було багато питань і відповідей на них, пояснень, наприклад, чому на усіх писанках переважає яскрава червона фарба? „Це ж краска крові нашого Спасителя за нас пролита, приклад християнської любові і відданості”, — відповідали ми.

Відомою цією незвичайною успішною імпрезою, були обширні статті, що появилися 16-го і 19-го квітня в газеті „Сарасота Геральд Трибун”, в яких подані були цінні матеріали у зв'язку з „Передсвятковим базаром” історії України та про нашу народну культуру і мистецтво. Кілька днів пізніше, 22-го квітня, у вечірніх вістках на телебаченні була багато ілюстрована записка про наші писанки. Як багато користі можна принести для української справи там, де є єдність, серце, розум, посвяти і дисципліна.

x x

x

17-го квітня милій гість із Ст. Пол, Мінн., д-р інж. Степан Тисовський, голова Товариства Українських Інженерів Америки, обдарував нашу громаду дуже приємними повним настільним вечором прозорік із прекрасної природи Аляски, де як федеральний урядовець він працював у 1973 році.

Другою частиною програми були спогади з молодих літ студії у славній Гринчій Академії в Леобені, Австрія. Ці прозоріки зворушили глядачів. Були це спогади з 1924-29 років. Перед нашими очима пересувалися картини життя і праці для отримання знання у славній Академії — великий день закінчення студії, день промови, отримання дипломів інженерів і докторантів. Побачили ми цілий факультет Академії з професорами і ректором Академії на чолі. Побачили наших студентів, професорський факультет у вчорішніх середньовісних строях репрезентативів науки і знання, та інших студентів в корпоративних багатих строях. Було їх тоді 42, сьогодні залишилося лише два „могиканці”, це — президент д-р інж. С. Тисовський та відомий активний громадський діяч інж. І. Янович, які тепер мешкають у Ст. Пол в стейті Міннесота.

Д-р Володимир Е. Голяні

ВІДЗНАЧЕННЯ 40-РІЧЧЯ ЗУАДК

В цьому році минає 40 літ від заснування Злученого Українського Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК). Співтворцями цієї заслуженої допомогової установи у воєнний період 1944 року були: Український Конгресовий Комітет Америки, Український Народний Союз, „Провидіння” і Народна Поміч та ряд організацій і провідних українських діячів у ЗСА, які поклали перші основи для створення в тому часі цієї дуже потрібної української допомогової організації. Деякі із тих діячів, які були в перших роках у провіді ЗУАДК-у, ще живуть, і їм, в першу чергу, належить пошана і признання від усієї української спільноти в розсіянні.

Висліді жертвенної праці й зусиль ЗУАДК-у в користь наших потребує братів і сестер усім нам добре відомі. У повосних часах заходами ЗУАДК-у коло 75,000 українців, що перебували у скитальних таборах Європи, переселено на американський континент. Між ними були тисячі професіоналів, науковців, мистців, культурних діячів, підприємців і нашої ідейної молоту, яка тепер є провідною елітою української спільноти на цьому терені. А скільки матеріальної допомоги одержали у пізніших роках українці: жертви землетрусу в Югославії, хворі й немочні в різних місцях нашого поселення, втікачі з країн поза залізною заслоною, включно з мадярами після їхнього зриву в 1956 році, а теж тисячі наших потребує братів і сестер в Європі та різних країнах Південної Америки, й останню жертву стихійної повені в Бразилії. Всі акції були ініційовані й завершені ЗУАДК-ом при жертвенній підтримці української спільноти ЗСА і Канади.

Живемо в критичній та несприятливій ситуації, що ставить нас часто-густо в несприятливу ситуацію і вимагає від українців, які живуть у вільному світі, багато зусиль і посвяти для несення допомоги нашим потребує братам і сестрам у розсіянні сучасним. Синтезою харитативної діяльності ЗУАДК-у на цьому відтинку стало його промислене гасло: „Брат-братові”. І саме це гасло крісталізує основні цілі та завдання ЗУАДК-у, а водночас і цілої патріотичної української спільноти на терені нашого діляння.

Для відзначення усіх цих спільно проведених зусиль впродовж 40-річного існування та для вшанування його творців і піонерів, Рада Директорів ЗУАДК-у на своїх річних нарадах 7-го квітня ц.р. доручила Екзекутиві влаштувати ювілейні святкування з науковою конференцією, на якій будуть зроблені підсумки дотеперішньої праці, та зі зустріччю з українським громадянством на ювілейному бенкеті з мистецькою програмою, що відбудеться у шкільному приміщенні Сестер Василянок на Факс Чейсі у Філадельфії в суботу, 27-го жовтня ц.р.

Згідно з цією ухвалою закликаємо всі наші організації, товариства і установи, шановних діячів української спільноти, гідно відзначити цю жертвенну працю ЗУАДК-у, яка принесла стільки користі потребує українцям у розсіянні. Немає сумніву, що найбільша у світі українська допомогова установа ЗУАДК повністю заслужила на пошану і признання від всього нашого громадянства.

Рада Директорів ЗУАДК-Комітету

Олбанська Округа в поклоні Тарасові Шевченкові

Діти школи українознавства у Вотервільті після концерту.

Вотервільт, Н. Й. — Як що-року Школа Українознавства у Вотервільті відзначила Тарасові роковини. Директор В. Літінський відкрив

Інтерв'ю...

(Продовження зі стор. 2)

Усе це чекає ще на детальне документальне опрацювання. Те, про що тут згадуємо, це тільки окремий творчий державницький праць всього нашого визвольного підпілля. І я сьогодні щасливий і дякую Господу Богу, що до цієї праці допоміг мені докинути також ту чи іншу крихітку. Додам ще таке: український визвольний рух доби, про яку говорю, це винятковий феномен у світі; всі новітні т. зв. революційні рухи, в більшості інспіровані і керовані Москвою, з жадного погляду не витримують порівняння з українським революційним рухом сорокових і п'ятдесятих років. Ті розбукнені новітні революції мають симпатію сторонніх сил. Ми були відірвані від усього світу, замочували, поборювали та кривджені навіть своїми. Нашою силою був наш народ, він нам допомагав, терпів разом з нами. Він власне й був тією питомою силою, на яку спиралася уся визвольна боротьба. Без моральної духовної й матеріальної сили цього чудового народу були б ми безсилі. Неможливо вести визвольну боротьбу без опори на невичерпні сили народної душі, розуму і готовості на жертву. Як син цього народу смиренно клоню голову перед ним, молюся завжди за нього і вірю в його воскресіння.

(Продовження буде)

Товариство Української Опери Канади

запрошує на

ТИЖДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ОПЕРИ

1-8 червня 1984 р.

MASCELLAN THEATRE, TORONTO

В репертуарі: НАТАЛКА ПОЛТАВКА —

1, 3, 6 і 8 червня,

— ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ —

5 і 7 червня,

ГАЛЯ-КОНЦЕРТ — 4 червня

КВИТКИ від 20-30 дол. набувати в Арка, Вест-Арка і Арка Міссісага.

Інформації: 762-5141 — після 6-ої веч.

Шевченківська доповідь у Кензасі

На запрошення слов'янського відділу Кензаського університету в Лоренсі та української громади Кензасу, д-р Яр Славутич, професор-емерит Альбертського університету, прочитав 30-го березня доповідь на тему „Поет і нація”, в якій розглянув значення творчості Тараса Шевченка у формуванні новітньої української духовності. На доповіді було понад 40 слухачів, студентів і професорів.

Наскільки відомо, це була перша доповідь в університеті на тему з української літератури від часу його існування. У цьому місті живе мало українців. Усе ж таки минулого академічного року тут був невеликий курс української мови, що його вів молодий викладач, недавній емігрант з України Анатолій Вишневський, який тепер працює там над док-

торської дисертації, що охоплює творчість також Юрія Яновського.

Варто не згадати, що серед кількох українців у Кензаському університеті є д-р Михайло Палій, який працює в бібліотечній інженерії наукових праць історії України. Він же був ініціатором улаштування Шевченківської доповіді на кампусі. Крім цього, д-р Славутич мав літературний вечір у просторому домі родини Гузарів, місцевих підприємців, до яких прийшло близько 30 осіб послухати читання уривків із його поеми про голуд в Україні. Вступне слово про гостя сказав д-р Юрій Медвинкович. Розійшлося 15 примірників „Зібраних творів” поета і стільки ж його підручників української мови.

Міг Маркіян Ковалюк

Третій...

Закінчення зі стр. 2

щасливих обставинах на канадському хуторі Івана Мороза в затишній провінції Онтаріо.

„Втеча від себе” — це наче спомин, спершу Віри, доньки Івана, який не пощастило разом із її нареченим Сашком пробиратися на Захід, їх німі призначили на роботу „Ост”. Віра опинилася у Мелінгені, близько Ваймару в Турингії, де проживав під кінець війни автор, про що пише в щоденнику „П'ять по дванадцять” і в третьому томі споминів „Планета Ді-Пі”, тому точно і вірно зустріс метушню репатріації робітників „Ост”, що поділились на дві ворожі групи: тих, що бажали повернутися на „родину” і тих, які радше воліли б вже загинути ніж бути репатріованими.

До перших належить Іван Мороз, який, шукаючи за донькою, попав до Бухенвальду, однак, хоч пройшов уже Сибір і торми, вірять, що його місце в батьківщині та надіється, що після війни зійдуть зміни в СССР. Не дивлячись на прохання і переконання Несторука, Іван Мороз вирішує повернутися в Україну, бо там його дружина, брати і туди він забере свою доньку, Віру, яка хоче залишитися на Заході та мріє про Америку.

„Іван, здавалось, хотів, було, — це щось гостре сказати, але вже не встиг. Він залишився знов сам зі собою, як завжди, з відчуттям особистого осамітнення, над чим він багато думає і чого він не може звести до ладу. Останні слова його супротивника особливо вражали, він такі напруги сам себе не розуміє, не такий крутий ді, що в ньому не знайдеш початку, все лиш гікає і не думає куди, а Іван думає, а тому він на роздоріжжю. Йому лиш здається, що і тут мусить бути якийсь вихід... Не лишень той назад і Сибір, або той вперед і Америка. А де ж ділась та середина... Господи Боже! То ж він має батьківщину... То ж він нічого не зробив такого за що треба й від нього забрати. І хто це має робити? І яким правом? Яюсь дивно подумати, що йому, саме йому це відбирають і таким нахабним, дерзким способом, що його не збагнеш ніяким розумом.

Але ж ти знаєш, Іване, що на твої батьківщині сталося? Хіба ти не бачиш, не чуєш? Чому сперечаєшся? Я не сперечаюся, відповідав він на таке, я лиш не можу, вбийте мене, цього розуміти. Ви лиш подумайте... Мене вирвано з ґрунту і викинуто... Отак, ніби не потрібний бур'ян... 3 місяці,

яке належало мені тисячу років” (стр. 201).

Поруч гармонійного подорожжя Сидоруків і Водних змальовує Самчук ряд цікавих еміграційних постатей: політиків, художників, письменників і сірих людей — спокійних і панікерів різних національностей, які відгорають, епізодичні ролі, характеристичні для емігрантів східно-європейських країн. Автор ставить у контрасті до еміграційної маси німецьку сім'ю селян Врінглерів, яких порядкованого і правдоподібного життя не зламала навіть фатальна війна Німеччини війна.

У „Втечі від себе” знайде читач цікаву характеристику Росії й Америки, яку автор висказує за посередництвом діючих осіб. Молодий вояк, син Врінглерів, Еріх так характеризує Росію: „А нудна там у них жаска, такої в Європі не знайдеш, родина у малій конурі, мало не в хліві, часто зі скотиною, а по містах у одній кімнаті старі і малі — бруд, воші, блохи, будинки старі, понищені... Колись там було кріпачство і кріпосники індивідуального порядку, тепер це колективізм і бюрократія державного порядку, що по суті те саме” (стр. 54).

Мова книжки подібно як і в раніших творах Самчука — розговірна, багата в германізм, англійзми й інші ізми, наприклад: „У Нестора з його Морозами, як він каже „фікс унд фертіг”; „Гепі-ендом” — відповіла вона: „Шолом-Алей-хем”, шановна! — „Не веріш глазом”. Які різнини „сюр” і без „сюр”. І це все на трьох сторінках! (163-165).

Вкінці сама назва книжки — „Втеча від себе” — висловлена інтелектуалом — українським жидом, Сашком: „Жити в раю і жити в божевіддні те саме — замкнути обрій, на вікнах грати і нема гриха, а людина на це годна, це стає ідеалом, гріх і простір її мрії. Все вертеться у простір... 3-під каменя рветься трава, дитина тікає від матері, листя розлітається з дерева, нарешті, зорі, сонця, системи, галактики. Все тікає. І все від себе. У простір, у далеч, у безвість” (стр. 23-24).

Третій том „Ост” — це радше літопис, а не роман, як написано на заголовній сторінці. Це репресивний переклад — людей, подій, проблем і ситуацій раннього еміграційного періоду з його конфліктами, переживаннями, турботами і проблемами надій, до яких стреміли і втікали від себе люди, що були в Ді-Пі таборах.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Округа Огайо

ділиться сумною вісткою, що в неділю, 6-го травня 1984 р. відійшла у Вічність в Пармі, Огайо, 6. голова Округи СУА в Огайо, заслужена громадянка

бл. п.

МАРІЯ ФАРІОН

Родині Покійної висловлюємо глибокі співчуття.

Управа і Члени Союзу Українок Америки Округа Огайо

